

Muziek is ook dansen en luisteren

Muziekbeleving is **meer dan zelf musiceren**, zegt Evert Bisschop Boele. Dat moet onderdeel zijn van het onderwijs.

Er komt vijf miljoen euro beschikbaar als impuls voor goed muziekonderwijs op de pabo. Minister Bussemaker zegt daarover: "Muziek is van en voor iedereen. Iedereen moet de mogelijkheid hebben om zichzelf te ontdekken als speler of als luisteraar. Ik wil dat ieder kind zo vroeg mogelijk met muziek in aanraking komt en blijft komen." Hulde.

Maar dan vervolgt ze: "Daarom is het van groot belang dat de toekomstige leerkrachten van Nederland ook leren om muziek te maken." En dan raakt ik dus in de war. Vraagt de minister de pabo's nu om plannen om hun muziekonderwijs te verbeteren of om plannen om pabo-studenten aan het musiceren te krijgen?

De minister is daarin onduidelijk en die onduidelijkheid past in een patroon. We hebben het al een aantal jaren over het verbeteren van het muziekonderwijs op de basisschool, maar de discussie gaat vooral over actief musiceren. Vandaar dat de BZT-show een talentenjacht à la *The Voice* presenteert. Vandaar dat we Erik Scherder in het Concertgebouw op zijn viool laten spelen om hem vervolgens te laten betogen hoe belangrijk 'muziek' voor het brein is. Vandaar dat we het – inmiddels niet meer onomstreden – Venezolaanse model van El Sistema graag kopiëren in de vorm van leerkrachten in de basisschool. En vandaar dat minister Bussemaker zich graag door Ilse de Lange laat begeleiden als het loskomen van de pabo-gelden wordt gevierd.

Ik vind natuurlijk ook dat op de basisschool kinderen moeten kennismaken met actief musiceren en met zin-

Muziek is niet alleen een instrument spelen, maar ook dansen. FOTO WERRY CRONE, HH

gen, omdat dat in de levens van veel mensen een bron van inspiratie, van zingeving, van menswording is. Maar dat is maar een deel van het verhaal. Muziek is ook dansen, een liedje verzinnen, eindeloos praten over muziek, met passie luisteren naar wat je zo lief is, met verbazing luisteren naar wat anderen zo lief is, genieten van dat bijzondere YouTube-clipje. En daardoor jezelf ontwikkelen als muzikale persoonlijkheid, jezelf verbinden aan deze wereld. Daar zit de betekenis van muziek. Die is niet per se gekoppeld aan musiceren.

Twintig procent van de Nederlandse bevolking is actief als zanger of muzikant. Als het ons over 10 jaar lukt dat percentage te verdubbelen, dan is nog steeds 60 procent van de bevolking niet zingend of spelend actief. Wat vinden we daarvan? Leiden zij een gemankeerd muzikaal leven? Moeten we hen zien als de muzikale *drop-outs* van ons onderwijs?

Of gaan we er van uit dat muziek, in al haar oneindig rijke verschijningsvormen, zorgt voor betekenisgeving en zingeving, en dat ons onderwijs ieder

kind uit moet dagen tot ontwikkeling in een richting die bij hem of haar past? Dat ons onderwijs kinderen moet voorbereiden op een rijk muzikaal leven zonder voor te schrijven dat dat liefst spelend dan wel zingend wordt geleefd?

Ik hoop dat de minister de subsidie-regeling zo vorm geeft dat de nadruk ligt op de vorming van groepsleerkrachten met een stevige muziekpedagogische visie, gestoeld op het belang van muziek in het leven van iedere leerling, ieder mens.

Groepsleerkrachten die hun dagelijkse lespraktijk vormgeven vanuit hun eigen muzikale persoonlijkheid.

Muziek is in de levens van veel mensen een bron van inspiratie, zingeving, menswording

Groepsleerkrachten die gericht zijn op de persoonlijke vorming van het talent van ieder kind, in samenwerking met al die anderen die van belang zijn voor de ontwikkeling van het persoonlijke muzikale pad van iedere leerling.

Ik hoop, kortom, dat het de minister lukt om een daadwerkelijk pedagogische regeling te verzinnen. Zodat de pedagogische academie ook een echt pedagogische academie kan zijn als het om muziek gaat en niet een didactische academie gericht op het aanleren van één specifieke vaardigheid.

Evert Bisschop Boele bijzonder hoogleraar Cultuurparticipatie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en lector aan het Kenniscentrum Kunst & Samenleving van de Hanze Hogeschool Groningen